

Gmina Rabka-Zdrój podjęła następujące działania mające na celu poprawę jakości powietrza:

1. **Uchwalono Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.** Dokument ten daje możliwość zaplanowania niezbędnych działań, których efektem - w perspektywie kilku lat - będzie znacząca poprawa jakości powietrza w Rabce-Zdroju. Uchwalony przez Radę Miejską dokument pozwoli również na pozyskanie środków zewnętrznych na niezbędne działania związane z wymianą źródeł ciepła, instalacją odnawialnych źródeł energii czy termomodernizacją. Efektem końcowym PGN będzie zestaw działań nakierowanych bezpośrednio i pośrednio na redukcję emisji gazów cieplarnianych na obszarze Rabki-Zdroju oraz znaczące obniżenie zanieczyszczenia powietrza pochodzącego z lokalnych palenisk, głównie z budynków mieszkalnych.
2. **Złożono wnioski** do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w związku z ogłoszonym naborem o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach programu "Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii". Celem programu KAWKA jest zmniejszenie narażenia ludności na oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza w strefach, w których występują znaczące przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów stężeń tych zanieczyszczeń, dla których zostały opracowane programy ochrony powietrza. Cel programu będzie osiągnięty, poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, w szczególności pyłów PM 2,5, PM 10 oraz emisji CO₂.
3. **Gmina jest partnerem projektu zintegrowanego LIFE** w zakresie: „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”.

- **EKODORADCA**

Powstało stanowisko pracy pn. **EKODORADCA**, który w ramach swych obowiązków ma odpowiadać w gminie za ochronę powietrza, m.in.:

- kampanie informacyjno-edukacyjne,
- badanie jakości powietrza w gminach, w których nie ma stacji monitoringu,
- wzmocnienie kontroli palenia śmieci.

- **Kompleksowa rewitalizacja Parku Zdrojowego- przykładem projektu uwzględniającym zasady zrównoważonego rozwoju .**

Wyjątkowym miejscem w Rabce-Zdroju jest Park Zdrojowy. Jego początki sięgają drugiej połowy XIX wieku. Park znajduje się w centrum uzdrowiska i zajmuje powierzchnię 30 ha.

W latach 2010-2011 przeprowadzono jego kompleksową rewitalizację. Odrębnym produktem projektu jest wykonana kompleksowa rewitalizacja parkowej zieleni. Zastosowane środki (tj. wycinka, przesadzanie, nowe nasadzenia, reintrodukcja) skutkują poprawą atrakcyjności Parku pod względem wizualnym, a zabiegi pielęgnacyjne polepszają kondycję zdrowotną drzewostanu. Wprowadzenie podziału na funkcje (zwłaszcza oddzielenie komunikacji codziennej) ma za zadanie poprawę jakości wypoczynku. Zróżnicowanie szaty roślinnej poprzez wprowadzenie ogrodów tematycznych sprawiło, że Park przyciąga nie tylko mieszkańców, ale również turystów i kuracjuszy.

Projekt został zaplanowany i zrealizowany w ten sposób, aby **zostały zachowane naturalne i kulturowe zasoby w stanie niezmienionym**. Dlatego też Park podzielony jest kompozycyjnie na dwie części: strefę słońca (część zachodnia) i strefę cienia (część wschodnia).

Strefa Słońca charakteryzuje się przede wszystkim prowadzonymi swobodnie alejkami, ze spacerowo-reprezentacyjno-wypoczynkową funkcją, mniejszym zagęszczeniem drzewostanu i zwiększoną ilością krzewów ozdobnych. W warstwie runa istnieją nawierzchnie trawnikowe, z których mogą korzystać użytkownicy parku (zasada: „Nie deptać trawników!” nie obowiązuje w tej części – wręcz przeciwnie trawniki mają służyć do wypoczynku). W tej części parku wykonano również 12 ogrodów tematycznych. Całość założenia parkowego w strefie słońca została podkreślona alejkami o stonowanej, eleganckiej nawierzchni brukowanej, a także uzupełniona elementami małej architektury (nowe ławki, kosze na śmieci). Strefa słońca przewidywała także powstanie miejsc z jednej strony o charakterze bardziej refleksyjnym (plac z kamieniami otoczony pergolą z pnączami, które otaczają papieski pomnik i niewielkie źródło), a z drugiej o charakterze nowoczesnym (fontanna).

Strefa Cienia ma charakter refleksyjno-spacerowy z miejscami zabaw nie wymagającymi dużej aktywności fizycznej, aleje prowadzone są po linii prostej, w części tej dominują drzewa wysokie, natomiast zamiast trawnika (który w warunkach małego nasłonecznienia wygląda nieciekawie) proponuje się rewitalizację (odnowienie) runa parkowego. Nawierzchnie asfaltowo-mineralna odnowiono w taki sposób, aby mogły służyć do czynnej rekreacji (jogging, rolki itp.).

Kompleksowa Rewitalizacja Parku Zdrojowego:

Koszt inwestycji : 11 009 519,48 zł

Dofinansowanie: 5 095 344,82 zł

Projekt zrealizowany ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego

- **Odnawialne źródła energii w Rabce-Zdrój.**

Odnawialne źródła energii stanowią alternatywę dla paliw kopalnych (węgiel kamienny, węgiel brunatny, itp.) i przede wszystkim przyczyniają się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i w konsekwencji są szansą do poprawy jakości powietrza w Rabce-Zdroju.

Gmina Rabka-Zdrój realizując własne zadania tj. budowę lub remonty swoich obiektów stara się wykorzystywać energię odnawialną poprzez:

- montaż lamp solarnych oświetlających place zabaw,
- montaż lamp solarnych do oświetlenia przejść dla pieszych jak również alejek spacerowych.

Przykłady uzyskania energii ze źródeł odnawialnych na terenie Rabki-Zdrój

Oświetlenie parkowe w Parku Zdrojowym oraz placów zabaw w Parku Zdrojowym w Rabce-Zdroju oraz placów zabaw w Chabówce i w Ponicach.

Oświetlenie placów zabaw:

Oświetlenie alejki w Parku Zdrojowym:

Sygnalizacja świetlna przy przejściach dla pieszych:

- **Rabczańska Spółdzielnia Socjalna „Dziewięciś”- instytucja wspierająca działania proekologiczne i zrównoważony rozwój .**

Celem tego nowatorskiego przedsięwzięcia - Rabka jest jednym z pionierów w tej dziedzinie – jest pomoc ludziom wykluczonym społecznie, przede wszystkim osobom bezrobotnym, którzy nie mogą znaleźć pracy. Samorząd miejski, jako współdziaławiec spółdzielni, powierza jej zadania do wykonania. Spółdzielnia zajmuje się przede wszystkim bieżącym, codziennym utrzymaniem czystości i porządku w zrewitalizowanym Parku Zdrojowym. Pracownicy „Dziewięciś” codziennie pilnują, aby w parku było czysto, aby panował tu porządek, a usterki były usuwane na bieżąco.

- **Przebudowa Muszli Koncertowej w Rabce-Zdroju**

Przebudowa muszli koncertowej była realizowana jako element projektu „Budowa typowej infrastruktury uzdrowskiej w Parku Zdrojowym w postaci pijalni, tężni solankowej, kiawjki na źródle solankowym i muszli koncertowej”, dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013. Przedmiotowa inwestycja była realizowana w latach 2011 – 2012. Należy podkreślić, iż modernizacja amfiteatru jest w szczególności sposób dedykowana osobom niepełnosprawnym i starszym poprzez specjalne dostosowanie obiektu do możliwości swobodnego poruszania się po wszystkich jego elementach, a co za tym idzie zwiększa dostęp tych osób do oferty kulturalnej i edukacyjnej Uzdrowiska. Ważnym aspektem była również dbałość o ekologię. W amfiteatrze w którym część pomieszczeń pełni funkcję Miejskiego Ośrodka Kultury zamontowano ekologiczne ogrzewanie gazowe.

Zdjęcia: Archiwum UM w Rabce-Zdrój